

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΤΟ YOUTUBE

Ο Διονύσης Γραμμένος διευθύνει την ΚΟΘ

► Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΒΩΛΟΥ**

Καθώς η πανδημία έστειλε τη μουσική ζωή στο διαδίκτυο, η δεσμευτική τοπικότητα των μουσικών προσφορών καταργήθηκε. Έτσι οι αναρτώμενες συναυλίες των κρατικών ορχηστρών δεν είναι μόνον αμοιβαία προσβάσιμες στους ντόπιους φιλόμους αλλά και σε ολόκληρο το πανελλήνιο, ακόμη και σε μέρη όπου δύσκολα θα εμφανίζονταν μεγάλα σύνολα!

Στις 4/3/2021 η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ανέβασε στη διαδικτυακή της πλατφόρμα στο youtube μια συναυλία υπό τον κλαρινετίστα/αρχιμουσικό Διονύση Γραμμένο. Το πρόγραμμα ξεκίνησε με τη «Σουίτα για βιολί και μικρή ορχήστρα» (Βερολίνο, 1929) του Νίκου Σκαλκώτα, του μοναδικού Έλληνα συνθέτη που συμμετείχε ισότιμα στο μουσικό γίγνεσθαι του μεσοπολεμικού μοντερνισμού στο Βερολίνο. Το έργο θεωρούνταν χαμένο ώσπου το 2010 ο Γιάννης Τσελίκας εντόπισε μέρος του υλικού του σε πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη των ΗΠΑ. Από εκεί απέκτησε αντίγραφο η δικιά μας Βιβλιοθήκη «Λίλιαν Βουδούρη». Η «Σουίτα» πρωτοπαρουσιάστηκε ζωντανά σε ενορχήστρωση Γιάννη Σαμπροβαλάκη και, τελικά, ηχογραφήθηκε και εκδόθηκε σε CD (BIS 2019). Το τεχνικά και ερμηνευτικά απαιτητικό σολιστικό μέρος ερμήνευσε με ορθοτονία, μυώδη φραστική, αίσθηση ύφους και τεταμένη προσήλωση ο πρώτος διδάξας Γιώργος Δεμερτζής συνοδευόμενος από την ΚΟΘ σε άκρα εγρήγορση. Συνολικά, η εκτέλεση υπό τον Γραμ-

μένο ανέδειξε πολύ καλά την α λα Χίντεμιτ/Στραβίνσκι μοντερνιστική αιχμηρότητα και την α λα Κουρτ Βάιλ αισθησιακή μελαγχολία της σκαλωτικής γραφής.

Η συναυλία ολοκληρώθηκε με τη «Συμφωνία αρ. 4» του Μπετόβεν σε μια στρωτή, σφιχτοδεμένη ερμηνεία. Το αθλητικό, συντονισμένο παίξιμο των εγχόρδων εξασφάλισε τη ζητούμενη διαφάνεια, ενώ οι ωραίες συνεισφορές πνευστών και κρουστών χάρισαν γλαφυρότητα στη μουσικοδραματική άρθρωση. Γενικά, αν και δεν διέθετε κάποιο ιδιαίτερο στίγμα, όπως περιμένει κανείς σήμερα για έργα τόσο χιλοακουσμένα, η εκτέλεση υποστήριξε ικανοποιητικότητας την προβολή της κάθετης δομής και ανέδειξε τις εναλλαγές των φωτεινών διαθέσεων της μουσικής. Σε κάθε περίπτωση ήταν μια ερμηνεία ελεύθερη λαθών και άτοπων μανιερισμών που επιβεβαίωσε το εύρος των δυνατοτήτων του Γραμμένου ως αρχιμουσικού. Όπως και οι προηγούμενες συναυλίες της ΚΟΘ έτσι και αυτή παραμένει αναρτημένη στο youtube, με ελεύθερη πρόσβαση.

Η GNO-TV μάς ταξιδεύει από τον Καλομοίρη ως τον Ξενάκη!

ΣΤΙΣ 23/4/2021, στο πλαίσιο του Δ' διαδικτυακού φεστιβάλ της ΕΛΣ, που είναι αφιερωμένο σε έργα Ελλήνων συνθετών, αναρτήθηκε στην πλατφόρμα GNO TV ρεσιτάλ πιάνου του Στέφανου Θωμόπουλου μαγνητοσκοπημένο πέρσι στο Ωδείο «Πιερ Κοσερό» στη Νίκαια της Γαλλίας (22/6/2020). Το πρόγραμμα χαρακτηρίστηκε από μια μάλλον περιττά βιασμένη συνάντηση αισθητικά και ιδεολογικά εκθρικών μουσικών –εγχώριος, πρωτογενής μουσικός εθνικισμός και απερίφραστα διεθνής, ιδεαλιστικά αρχαιοελληνοκεντρικός μοντερνισμός- η συνακρόαση των οποίων, πέραν του ότι έδειξε το εύρος της ποσοτικά περιορισμένης ελληνικής πιανιστικής δημιουργίας, τελικά δεν «φώτισε» εξαντανακλάσεως καμιά εξ αυτών...

Το περίπου ημίωρης διάρκει-

ας ρεσιτάλ ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε με δύο εμβληματικές πιανιστικές συνθέσεις του Ιάννη Ξενάκη, έργα χαρακτηριστικά της εκ μέρους του εφαρμογής των μαθηματικών στη μουσική: «Ερμα» (Θεωρία Συνόλων, 1960/61) και «Ευρύαλη» (Φόρμες Οργανικής Εξέλιξης, 1973). Μισόν αιώνα αργότερα, παιγμένες κατά πώς τούς ταιριάζει με κλινική ακρίβεια και αμέτοχη ψυχρότητα, οι τότε αδιάλλακτα ριζοσπαστικές –αλλά τελικά μοναχικές και ερμητικά ίδιας χρήσης- προτάσεις του κορυφαίου μεταπολεμικού μοντερνιστή εξέπεμψαν και πάλι την ιδεαλιστική τους γενναιότητα, τη συναρπαστική ευρηματικότητα και τη λαμπερή εγκεφαλικότητα της γραφής τους.

Ενδιάμεσα ο Θωμόπουλος έπαιξε έργα δύο Σμυρνίων Μικρασιατών συνθετών, εγγεγραμμένα στο φιλόδοξο ξεκίνημα και στο κλείσιμο της Εθνικής Σχολής. Πρώτο ερμήνευσε με α λα Μπραμ ρωμαλέο πάθος το λυρικό «Νυχτιάτικο» (1906/08) του Καλομοίρη. Ακολούθησαν οι «Οκτώ νσιώτικοι χοροί» στην αρχική εκδοχή για σόλο πιάνο (1954) του Γιάννη Κωνσταντινίδη, κομμάτια στα οποία το οικείο αιγαιοπελαγίτικο φολκλορικό υλικό αναδιατυπώνεται αριστοτεχνικά, με εγκάρδια έως συγκινητική τρυφερότητα, αλλά και με ευρηματικά παιχνίδια παραλλαγών μέσα από μια μουσική ευαισθησία γαλλικού τύπου. Ο Θωμόπουλος τους απέδωσε με ακρίβεια και τη δέουσα ελαφράδα. Αναμφίβολα πρόκειται για ευχάριστες μουσικές, ελεύθερες εμμονών μουσικολογίστικης υπερ-επεξεργασίας, το λυρικό φορτίο των οποίων «φωτογραφίζει» ιδιαίτερα κεφάλαια της αισθητικής αλλά και της ιδεολογίας του ελληνικού μουσικού πολιτισμού στον μακρύ 20ό αιώνα. Σίγουρα αξίζει να τις ξανακούμε... Το ρεσιτάλ θα παραμείνει αναρτημένο ως τις 23/5/2021.